

Adroddiad I:	Pwyllgor Archwilio Partneriaethau
Dyddiad y Cyfarfod:	7 Tachwedd 2013
Aelodau Arweiniol:	Aelod Arweiniol y Parth Cyhoeddus
Awdur yr Adroddiad:	Cyfarwyddwr Corfforaethol: Uchelgais Economaidd a Chymunedol
Teitl:	Trawsnewid Cludiant - Prosiect Cydweithio Cludiant Teithwyr Rhanbarthol - Diweddariad

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Ym mis Mai 2013, penderfynodd y Cabinet gymeradwyo'r Achos Busnes Amlinellol ar gyfer y prosiect Cydweithio Cludiant Teithwyr Rhanbarthol a chefnogi archwilio dull graddol o weithredu uned integredig sengl ar gyfer darparu gwasanaethau cludiant teithwyr yng Ngogledd Cymru. Mae'r adroddiad hwn yn rhoi diweddariad ar gynnydd.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Mae'r adroddiad hwn yn rhoi diweddariad am gynnydd i'r Pwyllgor Archwilio Partneriaethau.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Gwahoddir y Pwyllgor Archwilio Partneriaethau i nodi cynnydd ac i gyflwyno sylwadau.

4. Manylion am yr adroddiad.

- 4.1 Yn fuan ar ôl cymeradwyo'r Achos Busnes Amlinellol, penodwyd rheolwr prosiect rhanbarthol i fwrw ymlaen â'r archwiliad mwy manwl o'r model rhanbarthol arfaethedig. Mae'r swydd rheolwr prosiect wedi cael ei ariannu trwy Gronfa Gymdeithasol Ewrop (ESF). I'ch atgoffa, mae Cwmpas y Prosiect ynghlwm yn Atodiad 1.
- 4.2 Mae cynllun prosiect diwygiedig wedi'i gytuno gan Gyfarwyddwyr Strategol o bob un o'r 6 Chyngor. Yn hytrach na datblygu achos busnes cynhwysfawr ar gyfer cydweithio ar holl faterion trafndiaeth, mae rhai meysydd ar gyfer gweithredu cynnar wedi cael eu nodi, fel a ganlyn:
 - Ymagwedd ar y cyd at wiriadau'r Swyddfa Cofnodion Troseddol (y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd)
 - Ymagwedd ar y cyd at Deithio Rhatach a Thocynnau Rhatach

- Adolygu a chaffael ar y cyd o wybodaeth i deithwyr i gynnwys amserlenni a gwybodaeth bapur arall, a gwybodaeth electronig, gan gynnwys Gwybodaeth Amser Real.
- 4.3 Cafodd y meysydd eu dewis ar sail cyfleoedd i wella effeithlonrwydd a gwydnwch ar draws Gogledd Cymru o fewn meysydd gwasanaeth a oedd yn debyg i raddau helaeth. Mae'r gwaith yn canolbwyntio ar y meysydd arferion gorau, anghysondebau a'r cwmpas posibl ar gyfer gwella yn y meysydd a ddewiswyd.

Archwiliadau Swyddfa Cofnodion Troseddol (y Gwasanaeth Diogelu a Gwahardd)

- 4.4 Mae pob awdurdod angen gwiriadau CRB / DBS ar gyfer gyrwyr cludiant ysgol, coleg a gofal cymdeithasol, fodd bynnag, mae pob awdurdod yn cael yr archwiliadau ar wahân. Ceir rhai achosion lle mae gyrwyr yn destun gwiriadau lluosog o ganlyniad. Wrth ymchwilio i'r prosesau ym mhob awdurdod, daeth yn amlwg bod rhywfaint o anghysondeb rhwng cynlluniau.
- 4.5 Ystyrir bod manteision clir o ymagwedd ar y cyd ar gyfer Archwiliadau Swyddfa Cofnodion Troseddol. Mae'r rhain yn cynnwys: -
- System fwy effeithlon trwy gaffael gwiriadau rhanbarthol
 - Dull mwy cadarn sy'n osgoi anghysondebau
 - Dull sy'n rhyddhau staff presennol i ymgymryd â gwaith arall o fewn yr adran
 - Dull mwy cyson tuag er mwyn dileu 'bylchau' yn y broses wirio
 - Dull mwy 'busnes gyfeillgar' i weithredwyr, gan ddileu'r angen am ddyblygu gwiriadau rhwng awdurdodau.

Teithio a Thocynnau Rhatach

- 4.6 Yn 2002, cyflwynodd Llywodraeth Cymru gynllun Teithio Rhatach Cymru Gyfan ac ar hyn o bryd mae pob awdurdod yn gweinyddu'r cynllun ar wahân.
- 4.7 Ers 1 Ebrill 2013 mae hawliadau ariannol chwarterol ar gyfer y cynllun yn awr yn cael eu cydlynu'n rhanbarthol gan TAITH. Mewn gwirionedd, mae hyn wedi arwain at greu seithfed proses hawliadau bob chwarter. Rhaid i weithredwyr hefyd gyflwyno ceisiadau i bob awdurdod ac mewn rhai achosion maent yn cyflwyno chwe hawliad ar wahân bob tro. Credir bod lle i resymoli nifer yr hawliadau ac anfonebau a gynhyrchir gan weithredwyr, a'r gwaith papur dilynol ar gyfer pob awdurdod.
- 4.8 Cynigir bod cynigion yn cael eu datblygu ar gyfer dull newydd o weinyddu'r cynllun tocynnau teithio rhatach rhanbarthol gyda dull ar y cyd i reoli'r dull newydd. Mae'r manteision dros wneud hyn yn cynnwys: -
- Lleihau dyblygu wrth brosesu ceisiadau lluosog gan weithredwyr bysiau gan arwain at effeithlonrwydd i weithredwyr ac awdurdodau lleol.

- Bydd un dull cyson ar draws pob un o'r 6 ALI yn gwneud y system yn fwy cadarn.
- 4.9 Mae pob awdurdod hefyd yn prosesu ceisiadau am gardiau newydd ac yn gweinyddu'r cynllun teithio rhatach yn eu hardal. Mae dros 161mil trwydded mewn cylchrediad yng Ngogledd Cymru ar hyn o bryd. Mae gan bob un o'r chwech awdurdod o leiaf un aelod o staff yn prosesu ceisiadau, gweinyddu'r cynllun ac yn cyhoeddi tocynnau am o leiaf rhan o'u hamser. Mae gan bob awdurdod hefyd, fel rhan o'r cynllun tocynnau teithio rhatach, ei ffurflen gais ei hun a llenyddiaeth farchnata, er bod y broses o wneud cais bron yn union yr un fath ar draws yr holl awdurdodau
- 4.10 Credir bod lle ar gyfer effeithlonrwydd a gwell gwytnwch trwy ddatblygu darpariaeth gwasanaeth unigol ar gyfer y cynllun. Byddai manteision posibl yn cynnwys: -
- Cysondeb i ddefnyddwyr, gydag un ffurflen gais a gofynion a all arbed llawer o amser gydag ymholiadau.
 - Rhyddhau rhai aelodau o staff i gwblhau tasgau eraill i ychwanegu budd i'r gwasanaeth
 - Llai o angen am offer gyda llai o gostau cynnal a chadw o ganlyniad

Gwybodaeth i Deithwyr

- 4.11 Mae darparu gwybodaeth am deithio ar gyfer defnyddwyr bysiau yn amrywio'n sylweddol ar draws y rhanbarth. Mae amserlen effeithiol a gwybodaeth arall yn hanfodol i annog sifft a defnydd o gludiant cyhoeddus foddol a hefyd bod teithwyr yn cael gwybodaeth ddigonol i gefnogi'r defnydd o fysiau.
- 4.12 Nid yw darparu gwybodaeth am y bysiau mewn arosfannau bysiau ac amserlenni bus yn safonol ac mae yna systemau a meddalwedd gwahanol ar gyfer monitro a datblygu gwybodaeth ar gyfer defnyddwyr. Mae yna hefyd gyfleoedd newydd i ddefnyddio technoleg i ddarparu gwybodaeth gyson drwy ffonau clyfar neu ddyfeisiau symudol eraill, a byddai system sy'n cysylltu'r holl ddulliau o wybodaeth gyda'i gilydd er mwyn sicrhau cysondeb yn symlach ac yn llai costus i weithredu.
- 4.13 Er y cafwyd buddsoddi sylweddol mewn Technoleg Gwybodaeth Amser Real (RTI) yng Ngogledd Cymru dros y degawd diwethaf, mae'r systemau presennol yn awr yn hen ac mae technoleg wedi symud ymlaen ers caffael y systemau a ddefnyddir. Mae dwy system ar waith ar hyn o bryd, un ar gyfer Ynys Môn, Gwynedd a Chonwy ac un ar gyfer Sir y Fflint, Wrecsam a Sir Ddinbych. Mae'n amlwg o'r gwaith a wnaed hyd yn hyn nad yw'r un o'r systemau hyn yn gweithredu'n effeithiol. Mae contractau cynnal a chadw presennol wedi (neu'n agos at) bennu ac ni fyddai adnewyddu'r contractau ar gyfer offer nad ydynt bellach yn gwasanaethu'r defnydd o deithwyr yn ddefnydd effeithiol o adnoddau prin.
- 4.14 Fel rhan o'r adolygiad ehangach o wybodaeth i deithwyr, bydd y defnydd o RTI, fel rhan o gymysgedd o wybodaeth i deithwyr yn cael ei ystyried, ac arfer gorau ar draws y DU ac Ewrop yn cael ei adolygu i

ganfod atebion ar gyfer Gogledd Cymru sy'n ymarferol ac yn fforddiadwy.

Cynigion Posibl Eraill

- 4.15 Yn ychwanegol at y prosiectau a restrir uchod, mae'r prosiect Trawsnewid Cludiant hefyd yn cefnogi gwaith pellach ar ddatblygu dewisiadau Cludiant Cymunedol ar draws Gogledd Cymru a chydweithio agosach ar waith a rhaglenni Diogelwch ar y Ffyrdd.

Amserlen

- 4.16 Roedd yr amserlen wreiddiol ar gyfer y prosiect fel a ganlyn.

Cymeradwyaeth i ddatblygu Achos Busnes Terfynol	Mai 2013
Datblygu ABLI	Mai i Hydref 2013
Cymeradwyaeth i Weithredu	Hydref i Rhagfyr 2013
Gweithredu yn dechrau	Ionawr 2014

Felly, bu rhywfaint o lithriad. Cyflwynir adroddiad diweddarau i'r Cyfarwyddwyr yn fuan ym mis Tachwedd.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae gwasanaethau cludiant yn rhan annatod o nifer o'r blaenoriaethau a nodir yn y Cynllun Corfforaethol, gan gynnwys Datblygu'r Economi Leol, Gwella Perfformiad mewn Addysg ac Amddiffyn Pobl sy'n Agored i Niwed.

Gall cyfleoedd cydweithio hefyd helpu i sicrhau effeithiolrwydd a bydd hyn yn cael ei brofi wrth i'r Achos Busnes Terfynol gael ei ddatblygu.

6. Beth fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae'r gwaith prosiect ar hyn o bryd yn cael ei ariannu drwy Gronfa Gymdeithasol Ewrop, er bod angen amser swyddogion o bob un o'r 6 Chyngor hefyd i gymryd rhan mewn gweithdai a datblygu cynigion.

Bydd goblygiadau ariannol llawn ar gyfer pob Cyngor yn cael eu harchwilio wrth i'r Achos Busnes Llawn gael ei ddatblygu.

7. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd, ac a gynhaliwyd Sgrinio ar gyfer Asesu'r Effaith ar Gydraddoldeb?

Mae swyddogion o Dimau Cludiant Teithwyr ar draws pob un o'r 6 Chyngor yn cymryd rhan yn y gweithdai i ddatblygu'r cynigion a amlinellir yn yr adroddiad hwn. Mae'r Cyfarwyddwyr Strategol o bob un o'r 6 Chyngor yn monitro cynnydd a chynnig arweiniad wrth i'r prosiect ddatblygu.

8. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae ansicrwydd yn parhau ynghylch y costau a'r arbedion posibl ar gyfer y prosiect hwn. Nid oedd yr Achos Busnes Amlinellol yn rhoi digon o fanylder i allu cynnal asesiad ariannol llawn. Mae angen mynd i'r afael â'r materion hyn wrth i'r Achos Busnes Llawn gael ei ddatblygu.

9. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Mae Asesiad Risg wedi cael ei wneud drwy'r Gwaith Prosiect hyd yma a chafodd ei fanylu yn yr Achos Busnes Amlinellol

10. Pŵer i wneud y Penderfyniad

a111 Deddf Llywodraeth Leol 1972

a105(5) Deddf Llywodraeth Leol 1972

Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Cyflawni Swyddogaethau) (Cymru) 2002

Erthygl 6.1 o Gyfansoddiad y Cyngor

Swyddog Cyswllt:

Cyfarwyddwr Corfforaethol Uchelgais Economaidd a Chymunedol

Ffôn: 01824 706061